

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Ærtebjerghave Børnecenter

2021

ÆRTEBJERGHAVE
BØRNECENTER

Om skabelonen

- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres

evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

I Ærtebjerghave Børnecenter har vi de sidste par år haft særligt fokus på at udvikle vores måltidspædagogik og vores morgenstund i vuggestuen. Helt præcis, hvad møder børnene ind til om morgenen, hvilken forskel gør det når vi har opsat forskellige læringsmiljøer til børnene.

2020 bød helt naturligt på et fokus ind i hvordan skaber vi rutiner om den gode hygiejne, hvori der er taget højde for barnets egen læring og deltagelse.

I vores børnehave afdeling har vi været optaget af hvordan vi kunne organisere os i faste mindre grupper hvor vi efterlevede Corona retningslinjerne. Vi har måtte nytænke, da vi kom fra en struktur med åbenplan, hvor alle rummene i børnehaven var funktionsopdelte.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi har i 2021 påbegyndt en systematisk evalueringskultur. Vi tog afsæt på en pædagogisk dag, hvor vi lærte om forskellen på hverdagsevalueringen og den systematiske evaluering. Vi påbegyndte denne dag nye tiltag med begge evalueringer. Vi har efterfølgende brugt hele og dele af personalemøder til at arbejde videre med vores nye evalueringskultur. Vi har både arbejdet med det som samlet hus, afdelingsvis og gruppevis. Dette arbejde forsætter videre frem i 2021. Vi har taget udgangspunkt i dele af ”Tegn på læring - Redskab til evaluering” til at rammesætte, hvordan vi skal arbejde med systematisk evaluering.

Ærtebjerghave Børnecenter blev for nogle år tilbage sangcertificeret. Den viden og læring personalet dengang tog med sig ud i praksis om sang, musik og bevægelse, ønskede vi som hus at tage udgangspunkt i. Vi blev nysgerrige på, hvordan det stod til i 2021. Vi er påbegyndt en systematisk evaluering omkring sang, musik og bevægelse, hvor spørgsmålet vi undersøger er i hvilke læringsmiljøer

vi ser sang og musik, samt hvor vi ser læring i vores tilbud til børnene i ÆBC. Vi er i gang med anden læringsloop på dette spørgsmål.

Vi har igennem en årrække lavet systematisk evaluering med Rambølls sprogtest af de 3- og 5-årige børnehavebørn. Samt brugt "Trasmo" til vores børnehavebørn. I 2020 indførte vi også at gøre dette systematisk med vores 2-årige vuggestuebørn.

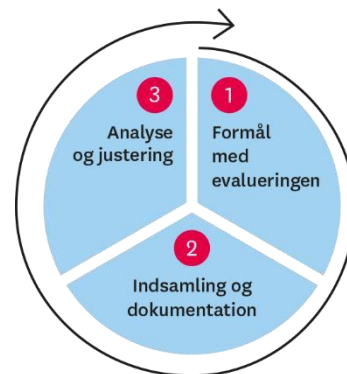
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Der blev i 2019 og 2020 arbejdet med den skriftlig læreplan på samtlige personale møder. Det var et fast punkt på møderne at der blev arbejdet med et enkelt område fra læreplanen. Formålet var, at det skulle give mening for personalet, at vi alle havde et fælles ejerskab i den læreplan vi nedskrev.

Der er i perioden brugt oplæg fra både eksterne og interne ressourcer, for at få fælles afsæt og forståelse indenfor områder som børn i udsatte positioner og forældresamarbejdet. Anders Seneca kickstartede vores arbejde med den pædagogiske læreplan ud fra emnet "Hvad er vores kerneopgave?".

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

"Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.” **Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51**

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringsskemaet.

Vi satte fokus på vores måltidspædagogik både i vuggestuen og i børnehaven. Vi var ikke tilfredse med måltidet som læringsmiljø samt niveauet af børnenes medindflydelse. Vi havde en oplevelse af, at vi ubevidst kom til at begrænse børnene i deres udviklingsmuligheder i forbindelse med måltidet. Vi var alt for servicerende. Vi havde en oplevelse af, at der var plads til strukturel forbedring, før, under og efter måltidet, i forhold til de voksnes rolle og positionering.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videoptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Der blev udarbejdet praksisfortællinger, og lavet videoptagelser i alle grupper, som blev analyseret på tværs af huset på personalemøderne.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Ved at se os selv på video, blev vi f.eks. meget opmærksomme på, hvordan vi fik placeret os, når vuggestuebørnene skulle have vasket deres mund efter spisning. Vi stod ofte bagved barnet og tørrede dets mund. Derudover indtog vi mere rollen som stående tjenere, der flyttede os rundt og servicerede børnene under måltidet, hvilket gav en unødigt uro. Vi fik via videodokumentationen bekræftet at vi fik serveret børnene for meget både før og under måltidet. Vi begrænsede deres selvhjulpethed i stedet for at inddrage dem i handlingen selv, som at kravle op på stolen og selv at vælge om det var mælk eller vand de ville hælde op i koppen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Vi blev opmærksomme på at børnene blandt andet, selv godt kunne kravle op og ned på trip trap stole i vuggestuen, samt at børnene godt selv kunne hælde vand op i glas, øse mad op og anvende bestik som kniv og gaffel. Denne opmærksomhed førte til forandring.

Corona epidemien og de retningslinjer vi i begyndelsen skulle efterleve i forbindelse med hygiejne under måltidet, gjorde at mange af de tiltag vi havde fået indarbejdet blev lagt på hylden for en tid. Det havde helt klart en indflydelse på børnenes selvhjulpethed. Vi kunne se de aflærte deres nye kompetencer på meget kort tid. Det gav os et vigtigt indblik i, hvorfor dette arbejde med børnene var vigtigt og gav mening.

Efter retningslinjerne igen løsnede op for at børnene selv måtte tage mere aktivt del i måltidet, med f.eks. at øse op, har vi igen etableret de tidligere gode tiltag.

Vi har i hele huset udviklet vores syn på børnenes læring og deltagelsesmuligheder endnu mere efterfølgende. F.eks. er det i dag blevet en fast del af hele husets kultur omkring måltidet, at børnene selv er deltagende i at tage af bordet og f.eks. skrabe rester af tallerkenen og sortere service. Barnets alder er selvfølgelig taget i betragtning i dette, men vores erfaring er at selv de helt små vuggestuebørn meget gerne vil være deltagende og kan med hjælp udføre disse opgaver.

I børnehaven fik vi lavet måltidet til et pædagogisk læringsmiljø med små grupper af børn omkring et bord med én voksen. Dette skabte rammen for samtale, ro, nærvær og fordybelse som en del af måltidet.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelsen er løbende siden vores første tiltag i 2019 omkring måltidspædagogikken, blevet orienteret på bestyrelsesmøder om huset tiltag og udvikling.

I perioden hvor der var størst fokus og udvikling omkring måltidspædagogikken, blev forældrene via vores interne kommunikationsapp Family informeret og inddraget i de tiltag vi gjorde i vores dagligdag. Dels via tekst men også via billeder og videoer. Derved fik forældrene mulighed for at kunne støtte op om deres barn udvikling hjemme ved at kunne kopiere nogle af de samme tiltag hjemme. Med f.eks. at lade barnet selv hælde vand op i glas m.m.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi har i foråret 2021 haft fokus på hvordan vi vredeshåndterer som voksne. Vi er blevet endnu mere opmærksomme på hvilken rolle vores egen reaktion har for barnets efterfølgende handling. Vi arbejder med hvordan vi kan konfliktnedtrappe via vores egen handling og måden vi har kontakt med barnet på. Denne opmærksomhed og nye læring vil vi forsat have fokus på, da vi kan se det er udviklende for os selv og børnene.

Vi ønsker at genskabe vores læringsmiljøer omkring sang, musik og bevægelse. Derfor sættes der fokus på sungen og musikken ift. fællesskaber og den røde tråd rundt i huset i form af bl.a. sangkufferter og fælles månedssange, samt aktiviteter både ude og inde.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

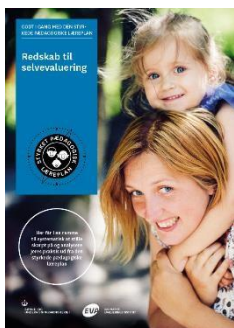
Vi vil fremadrettet fra maj 2021 sætte større fokus på både hverdagsevalueringen og den systematiske evaluering. Vi er i gang med at indarbejde nye rutiner og måder vi kan udvikle vores pædagogiske praksis ved at finde en evalueringsform der giver os ny energi til fremtiden og som ikke kun ser tilbage og konstatere, men kan bruges til at forbedre og se nye muligheder i dagligdagen.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

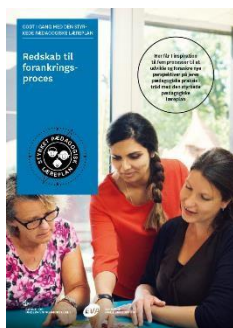
Vi har siden den pædagogisk læreplan blev færdiggjort i 2020 skiftet ledelse og ændret vores organisering i børnehaven. Dette kalder på at vi får justeret i vores læreplan i forhold til hvad vi nu er optaget af at udvikle. Vi vil som ny ledelse i den kommende periode stille skarpt på hvilke områder der kalder på forandring i vores læreplan. Men som tidligere nævnt har vi et ønske om at forsætte vores påbegyndte arbejde med at kigge på vores egen handling når vi vredeshåndterer.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet
Citater med kildeangivelse er tilladt

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Design: BGRAPHIC

